

Vårdhygienisk rutin vid blodburen smitta

Syfte

Säker handläggning av patient med känd blodsmitta

Omfattning

Öppen och slutenvård inom Region Norrbotten och kommunal vård och omsorg i Norrbotten.

Ansvar

Chef på respektive enhet bär ansvar för att rutinen följs av alla medarbetare.

Avsteg från rutinen eller givna vårdhygieniska rekommendationer rapporteras i befintligt avvikelssystem.

Bakgrund

Med "blodsmitta" avses smitta med olika mikroorganismer som via blod, blodtillblandade kroppsvätskor/sekret eller blodprodukter överförs från en individ till en annan. Till de viktigaste blodburna smittämnen hör hepatit B, hepatit C samt HIV. Även andra smittämnen kan spridas på samma sätt, se rutin för [virusorsakad hemorragisk feber \(VHF\)](#).

Alla personer med misstänkt eller bekräftad Blodsmitta har rätt till samma vård, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas.

Smittvägar och smittsamhet

Risk för blodsmitta föreligger när blod eller blodtillblandad kroppsvätska/sekret hamnar på skadad hud eller på slemhinnor (mun, näsa, ögon) samt vid stick- eller skärskada från ett blodförorenat föremål. Observera att blodtillblandning i kroppsvätskor och föroreningar på föremål inte alltid är synliga för ögat. Risk för blodburen smitta finns alltid.

Personal

Det finns alltid en risk att en patient har en blodburen smitta, därför gäller alltid samma grundläggande rutin, dvs. basala hygienrutiner och att alla blod och blodtillblandade kroppsvätskor/sekret ska betraktas som potentiellt smittsamma.

- Använd säkerhetsprodukter för att minska risken för stick- och skärskador
- Arbeta på ett sådant sätt att stick- och skärskador undviks. Lägg använda kanyler, knivblad, lansetter mm direkt i behållare för skärande/stickande smittförande material

Arbetskadeanmälan och åtgärder vid tillbud

[Tillbud om blodsmitta](#)

Vårdhygienisk rutin för patient med blodsmitta

Placering

- Patientens kliniska tillstånd avgör om eget rum behövs
- Patient kan vistas ute på avdelningen som vanligt

Porslin – bestick

Hanteras som vanlig disk dvs. diska i diskmaskin.

Material

Hanteras och rengörs enligt rutin.

Tvätt

Hanteras enligt normal rutin

Tvätt med små blodiga föroreningar hanteras som vanlig tvätt.

Tvätt med större mängd blod som riskerar att läcka under hantering skall skickas som [Smittförande tvätt](#)

Avfall

Hanteras som konventionellt avfall

- Skärande-/stickande avfall läggs i särskild behållare märkt med etikett: smittförande/ skärande/ stickande. Detta gäller även säkerhetsprodukter.
- Kraftigt nedblodat avfall läggs i behållare för "Smittförande avfall". Avfall med små blodiga föroreningar läggs i plast påse som försluts och hanteras som vanligt avfall

Städning och desinfektion

Punktdesinfektion

- Vårdpersonal ansvarar för att torka upp spill/stänk av blod eller andra kroppsvätskor med en engångsduk av papper
- Därefter desinfekteras ytan med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Daglig städning

Enligt ordinarie rutin. [Länsövergripande gränsdragningslista för vårdpersonal och lokalvårdare \(nll.se\)](#)

Slutstädning

Enligt ordinarie rutin. [Länsövergripande gränsdragningslista för vårdpersonal och lokalvårdare \(nll.se\)](#)

Referenser

[Användning av personlig skyddsutrustning \(AFS 2001:3\), föreskrifter - Arbetsmiljöverket](#)

[Smittrisker \(AFS 2018:4\), föreskrifter - Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)

[Rutin för hantering av vårdens farliga avfall](#) (Region Norrbotten)

Blodburen smitta [Översikt - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)